

Lumina Satelor

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe an	Lei 180-
Pe o jumătate de an	" 90-
Pe 3 luni	" 50-
Pe o străinătate	" 300-
Pe America pe an	Dolari 2-

Foaie pentru popor

Redactată de preoți: I. TRIFA și
G. MAIOR.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Avram Iancu Nr. 5

Un număr Lei 3-50

ANUNȚURI

premese admin. din str. Avram Iancu 5.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir mărunț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rată cu curenț.

Praznicul Americii: 10 ani dela opriștea alcoholului.

Zilele trecute, America a avut o mare aniversare. S'a împlinit 10 ani dela opriștea totală a fabricării și vânzării beuturilor alcoolice. Această fericită dată a fost prăznuită cu mari serbări de bucurie.

In semn de mulțumită lui Dumnezeu, în ziua aniversării, s'au tras clopoțele tuturor bisericilor din America timp de 10 minute. S'au jinut pe tot locul serbări, conferențe și vorbiri despre însemnatatea acestei serbări. S'au arătat pe tot locul benefacțoarele roade — materiale, trupești și sufletești — ale acestei opriști. Bâncile din America sunt pline de economii de bani cari s'ar fi cheltuit pe alcohol. Muncitorimea din America este într-o stare materială — și sufletească — cum n'a mai fost niciodată. Cu banii ce-i dădeau pe beuturi, și-au aranjat oamenii un traiu mai bun.

Ce jără fericită este America! De 10 ani a scăpat de bălaurul cel mare cu care diavolul suge vlaga cea trupească și sufletească a oamenilor: de blâstămatul de alcohol.

"Copiii noștri — zice un învățăt din America, nu mai cunosc azi otrava alcoolului... ca măine și legile de opriște vor putea fi mai ușoare... contrabandele vor înceta dela sine... generația ce se ridică nu mai cunoaște alcoholul".

Oare când vor sosi și la noi aceste fericite vremuri?

Câtă stricăciune materială și sufletească face la noi alcoholul! Cât amar de bănet îngheț și azi acest bălaur. În anii când era belșug de bani (1919—1926), prisosul banilor noștri s'a băgat în alcohol. S'au beut atunci anual câte 16 miliarde Lei. Ce bine ar fi fost dacă oamenii și-ar fi depus atunci în bânci prisosurile de bani. Dar s'au grăbit să le depună în banca dracului... în alcohol. Iar azi tremurăm în criza de bani.

Oare când va sosi și la noi viteazul care să tăie capul la acest bălaur îmfricoșat, care suge vlaga trupească, sufletească și bănească a poporului?

Trimite-ni-l Doamne!

(Loată din foaie „Oastea Domnului”.)

Ce face Polonia pentru agricultură și ce nu fac cărmuirorii noștri.

In ziarul „Argus” citesc următoarea știre:

„Guvernul a fost înștiințat că, în Polonia, se lucrează la un proiect pentru încurajarea exportului și îngrădirea importului.

S'a alcătuit un proiect de lege prin care se pune o taxă de 6 la sută asupra produselor importate.

Pentru încurajarea expor-

tului și produselor agricole, se vor desființa atât taxele de export cât și celelalte cari sunt azi în vigoare la export".

Iată ce măsuri cuminți iau alte state pentru ajutorarea agriculturii. Toate țările agricole au luat și iau măsuri pentru încurajarea agriculturii.

Numei la noi nu se face absolut nimic.

Guvernul n'a voit nici măcar urgisile de taxe de export puse pe bucate, să le steargă.

Și nu e bine așa!

Di Iorga a ajuns în America.

Vestitui nostru învățăt, dl Nicolae Iorga împreună cu d-na a ajuns în America. Faima d-lui Iorga demult a răsbătut toate țările, aşa că nu e mirare, că Americanii aflând că soseşte pe pământul lor i-au ieșit într-un întâmpinare cu mare alău. În ziua de 28 Ianuarie s'a svonit că se apropie de țără. Mulțime mare de Americani și de trimiși ai Românilor de acolo au așteptat pe țără la New-York de dimineața dela ora 9 și până la 2 după amiază.

Înă până era în largul mării, cei de pe țără i-au trimis o telegramă poftindu-i bun sosit. Pe țără l-au primit cu atâtă înșurătire și cu atâtă dragoste, și d-si d-na Iorga au rămas adânc mișcați. Di Iorga a îmbrățișat pe ministru țării noastre, care încă i-a ieșit în cală, și i-a mulțumit pentru cele făptuite pentru d-sa. Iar două fete, d-șoarele d-lui dr. Kiepper din New-York s'au îmbrăcat în port ro-

mânesc și i-au dăruit d-lui și d-nei Iorga ca semn al cinstei și dragostei americanilor două buchete frumoase de flori. Apoi au dat naivală pe d-sa un regiment de gazetari, cerând să le spue ceva pentru a scrie la gazetă. Lăsat să se odihnească puțin, a fost poftit apoi și primit sărbătoare și cu mare laudă pentru d-sa și pentru țara noastră la Universitatea [școala cea mare] din New-York. Cât e America de mare, dela o marginie la alta ei, se bucură de săsirea la ei a vestitului nostru învățăt și prin multe locuri ar vrea să asculte învățările lui cele înțelepte.

Dumnezeu să-i răsplătească cu bine osteneala ce o-i asupra d-sale, că pe unde umblă ridică cinstea și numele bun al neamului și al țării noastre! Si Dumnezeu să-n-l aducă acasă în pace, sănătos și mulțumit, împreună cu d-na!

Ce s'a hotărât în sfatul

conducătorilor de bânci.

Am scris în numărul trecut, că guvernul a dat putere lui ministrului de finanțe pentru a chema la sfat pe conducătorii tuturor bâncilor mai mari din țară pentru a hotărî cum ar putea scăpa bâncile de falimente și oamenii de povara cametelor. Sfatul s'a ținut Luni, în 27 Ianuarie.

Dl ministrul de finanțe a spus, că toată viața creditorilor [cari dau bani] și a debitorilor [cari iau împrumuturi] trece printr-o mare criză. Criza e provocată [adusă] de cametele preamar, apoi de greutatea căsligării și plătirii împrumuturilor și de împrejurarea, că împrumuturile pe întabulare pună în primejdie avearea foarte multor oameni. Roagă pe cei adunați la sfat să-i propui o cale de a scoate din această încurcătură creditul particular, [cum se numește cu două vorbe toată criza aceasta legată de bânci].

Bâncile arăta, că ele trebuie să ceară dobânzi mari pentru că sunt sigure împrumuturile, nu știu când și cât mai văd din banii dați și din dobânzi repară-

multele pierderi, pe cari le îndură de pe urma celorce nu mai pot plăti, apoi bâncile acum au mult mai multe cheltuieli, ca înainte de răboiu. Vor încerca să mai scadă puțin dobânzile.

Dl ministrul de finanțe a propus înființarea unei bânci nouă și mare cu ajutorul tuturor celorlalte bânci ca să scape de vânzarea pe nimic a caselor împovărate de datorii, dar a spus: „nu se poate opri execuțiile [vânzările cu toba] dacă au ajuns sau ajung acolo”. Înființarea acestui institut, care apoi să împrumute bani mai ieftini și pe termene lungi, și cu aceste împrumuturi să plătească datorile dela alte bânci, a fost societă bună de trimiși bâncilor.

Sfatul s'a spart cu această hotărire: O comisiune va lucra un plan de îndrepătare, iar bâncile se vor înțelege între ele să vadă ce vor putea face; sfatul acesta se va întunji apoi din nou la 10 Februarie ca să dea răspuns hotărât duii ministrului.

Până acum aşa dară încă nimic limpede.

Din istoria Bisericii creștine.

Să cercetăm puțin prima parohie creștinească.

Am arătat, că cea dintâi comunitate creștină, ori cum i-am zice azi, parohia cea dintâi s'a înființat în Ierusalim în anul 33 dela Nașterea Domnului, în ziua Pogorârii Duhului Sfânt. Din această parohie și prin râvnă membrilor ei au plecat în largul lumii vestitorii învățătorii Domnului; cu ajutorul ei sufletesc, s'au înfiripat celelalte parohii; deci cu drept cuvânt e numită maica tuturor bisericilor.

Să cercetăm acum măcar în fugă viața creștinilor din această parohie.

Parohienii aceștia își ziceau unul altuia „frate”, iar când vorbiau de mai mulți însă le ziceau „frat” și „sfinți”. În cap. 1 v. 15 din Faptele Apostolilor se zice, că s'a scutat sf. Ap. Petru „în mijlocul fraților” iar în alt loc ceteam de „sfinții cei din Ierusalim”.

Dar nu și ziceau numai frați ori sfinți, ci și trăiau ca frații și ca sfinți. Fiindcă Domnul a poruncit ca toți oamenii să păzească toate, căte ne-a poruncit el nouă [Matei 20, 28], — creștinii cei dintâi n-ar fi ieșit din vorba Mântuitorului pentru toată lumea aceasta. Tot ce i-a învățat Domnul să creădă, să mărturisească și să facă, făceau fără a strica ceva.

Până a fost biserică jidovească din Ierusalim și până când i-au lăsat jidovii, mergeau la toate slujbele evrești ale V. Testament. Alătura de însă făceau și slujbe creștinești rânduite de Mântuitorul. Căci se adunau ca să petreacă în psalmi, în laude și cântări duhovnicești în casa mamei lui Ioan Marcu și în foisorul unde Mântuitorul a măncat cu învățățeii cina cea mare și de taină în Joia Paștilor. De bună samă în foisorul acesta, în care venise și sf. Duh asupra sf. Apostoli, se adunau „la frângerea pânii”, aici în foisorul acesta „ineau agapele”, adecă „mesele iubirii creștinești”, foisorul acesta a fost cea dintâi biserică creștină. Sute de ani în sir foisorul acesta a slujit de biserică pentru creștini. După locurile sfinte au apucat pe mâna Turcilor, și biserică aceasta a ajuns pângâită de ei.

„Frângerea pânii” era slujba cea mai mare la acești creștini. Cetim la cap. 2 v. 42, că frații „stăruiau în învățătură apostolilor și în viață frânească, în frângere pânilor și în rugăciuni. Ce este „frângerea pânilor”.

Nu este altceva decât sf. liturgie. Sfinții evangheliști ne povestesc, că Mântuitorul în Joia dinaintea patimilor sale pentru noi a vrut să mânânce Paștile legei celei nouă cu Apostolii săi. Cetim la sf. ev. Luca cap.

22 v. 15 până la v. 20 că a zis Domnul: „Cu dor am dorit să mânânc cu voi aceste Paști mai înainte de patima mea; că zic vouă, că de acum nu voi mai mânânc dintru aceasta, până când nu se vor împlini intru împărăția lui Dumnezeu”, adecă în Biserica cea nouă. Și îndată a luat pânea și paharul și mulțumind [Tatălui] a zis: Acesta este trupul meu, care se frâng... și acestea sunt sângele meu, care se varsă pentru iertarea păcatelor: „Aceasta să o faceți întru menirea mea” [v. 19].

Și pentru că apostolii și învățățeii cei 70 cari au umblat cu Domnul, să nu uite a face aceasta, în ziua măritei Sale Invieri, în casa unui tăran din Emaus și în fața alor 2 învățăței, Luca și Cleopa, „a fost când au seszut el împreună cu ei, luând pânea a binecuvântat-o și frângândă a dat lor, și îl s'a deschis lor ochii și l-au cunoscut pe dânsul...” prin „frângerea pânii” [evanghelie după Luca cap. 24 vers 30, 31 și 35]. Deci chiar în ziua Invierii Sale, Mântuitorul mai face odată, frângerea pânii, care de atunci se săvârșește regulat în Biserica creștină adeverărată în ziua cea dintâi a săptămânii evreiescă, adecă în ziua în care El a înviat. Ziua aceasta de aici încolo purta numele și de Ziua Domnului [sau pe limba latinească: *Dominica dies*, și lăsându-se afară cuvântul dies, care însămnă: zi, an păstrat numai cuvântul *“Dominica”*] adecă Duminecă, și o socotină și săptea zi a săptămânii, fiind mai sfântă decât a săptea a jidovilor, tocmai prin Invierea Domnului, prin frângerea pânii din Emaus și prin faptul, că Domnul în această zi a suflat Duh sfânt peste Apostoli în Ierusalim și le-a dat putere de a legă și deslegă păcatele oamenilor în numele Lui cum putem cetea la Ioan cap. 20 vers 22, 23 așa dar atunci a aşezat și taina mare a sfintei spovedanii. Sf. și marele Apostol Pavel poruncește și Corinenilor să facă aceasta [I Cor. 11 v. 24–25] și adaugă la v. 26: „Că de căte ori veți mânâncă pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Domnului o vestiți până când va veni; drept aceea ori care va mânâncă pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și săngelui Domnului... că judecată lui și mânâncă și bea nesocotit trupul Domnului; pentru aceasta sunt între voi mulți nepuțincioși și bolnavi, și dorm mulți” [I Cor. 11 v. 26–30].

În afară de aceasta săvârșiau și celelalte sfinte taine, deci toate cele 7 taine sfinte poruncite de Domnul, adecă,

sf. botez, sf. mir, sf. cuminecătură, sf. spovedanie, sf. preoție, sf. cununie și sf. maslu. Și făceau cele 7 slujbe mari ale zilei, adecă „cele 7 laude” cum se mai numiau sf. slujbă a utreniei, a c-e a-s-u-l-i întâi, al treilea, al nouălea, sf. liturgie, sf. vecernie și sf. slujbă dela miezul nopții, cu cele căteva slujbe mai mici legate de acestea, și cari toate se fac și azi în Biserica ortodoxă [la mănestiri se fac zi de zi și noapte de noapte, și pe larg]. Toate cele ce le face Biserica noastră azi, le-am învățat dela sf. apostoli și învățăței, cari le-au făcut în parohia cea dintâi din lume, în cea dela Ierusalim; iar ei le-au făcut fără să lase ori să schimbe ceva, ca să

pinezescă porunca: „să-i învățăți să păzească toate căte eu v'am poruncit vouă”, că numai așa va fi pururea cu noi.

Unele dintre slujbele acestea erau foarte lungi. Se lungneau prin cetățile cele multe din Sf. Scriptură. Dar dacă sf. liturgie ținea de dimineață și până mai la vecernie, e dovedă că și credința oamenilor și dragostea cără Domnul erau foarte mari și puternice, și însă răbdarea lor pentru măntuire era lungă, așa că nu le era greu să stea să le asculte și să le cânte cu totii.

Ar fi acum să lămuresc și ce erau „agapele”, dar asta o voi face cu ajutorul Domnului, în numărul viitor. Gh. Maior.

Alte daruri pentru Tipografia Oastea Domnului.

Domnul ne trimite din toate părțile ajutor și încurajare pentru lucrarea cea nouă în care am intrat cu Tipografia Oastea Domnului. Am mai primit daruri:

Dela d-na M. Dr. N. București, un vas ales, pe care Domnul l-a chemat în școală suferințelor — am primit un dar de 1000 Lei, cu rugarea să ne rugăm și noi pentru întărirea ei.

Dela bunul și neobositul nostru luptător și stegar dela Ighiu, Ioan Opris, am primit un dar de 870 Lei, strânsi în colectă dela frații ostași, cu următoarea înștiințare:

In Hristos preaibutul păstor! Sprijinit fiind de darul lui Dumnezeu, am putut strâng nelesnemata sumă de 870 Lei dela frații ostași, care sună vă rog să o primiți în numele Domnului, ca ajutor la grozavele spese ce le suportă și mașina până la achitarea de tot. În timpul colectării acestei sume, sprijinit de dumnezeiescul dar, am putut recruti și 18 persoane pentru fruntele cele susținute ale Oastei Domnului, pe care îi pun pe fiecare cu numele: Dominic Florea și soția Lucreția și două fetițe Octavia și Ileana, Maria Jurj n.

Opris, Domiția Miron n. Opris, și Paraschiva Costea, toți din Ighiel.

Damascchin Lupșa și soția Eva, Ioan Vlad, Ana David, Ana Sdrănc, și Teodora Vlad, toți din Păclișa.

Simion Lăncrăjan cu soția Salomia, Ioan Arsu, Maria Bacea, și Ana Arsu, toți din Sebeș, jud. Alba.

Vă rog cucerinice părinte a trece pe același noi frați în rândurile celorlăți frați de luptă, suferință și bucurie.

Colecta ajutorului de 870 Lei, am fiind-o delă următori: Ioan Opris, Lei 350 și Gligor Miron, Lei 25, ambii din comuna Ighiel; Danilă David, Lei 100; Avram Cigmăian, Lei 100; Ana Moldovan, Lei 30; Maria Purcariu, Lei 30; Rebeca Vlad, Lei 25; Maria Vasiliu, Lei 10; Ana Iosa, Lei 20; Ana Popovici, Lei 20; Maria Iosa, Lei 10; Eva Lupșa, Lei 15; Floarea Cătană, Lei 10, toți din comuna Păclișa.

Mihail Cristea, Lei 20, din comuna Săciori.

Daniel Dreghici, Lei 100, din com. Sebeș—Alba.

Silvăt să fie Domnul care ne trimite din milă. Sa și noua slabelor vase, darul de biruitor.

Dăruitorilor, le trimitem și din acest loc mulțumirile noastre, rugând pe bunul Dumnezeu să răsplătească darul lor cu dar și binecuvântare de sus.

Oastea noastră crește.

Cucerinice părinte! De patru ani abonezi și cetește mult prețuit și scumpa D-vostre foaie „Lumina Satelor” și cărti scoase de săfina voastră și mă sint tare fericiți că am apucat din bună vreme spre Canaan spre țara flagăduinții, că tocmai mi s'intâmplă că m'au chemat Dumnezeu în școală suferințelor care sufer de boala baterii de inimă pentru care trebuie să fiu mulțumitor pentru toate suferințele mele de un an și 6 luni de cănd sufer cu mare greutate acest morb. Așa cucerinice părinte Trifa, mă rog să binevoiți și-mă inscrie și pe mine și pe a mea soție în Oastea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Theodor Tăgădăuan, și soția Floare Tăgădăuan, com. Ineu, judecă Arad)

Preas cucerinice părinte Trifa și binevenititorul al evangheliei lui Hristos, luându-mă obligația și hotărârea de a lupta contra rănităilor și contra vrăjămușilor diavol și obligându-mă și fi și eu, Alex. Stegaru, un mic pescător de suflare, să fac cunoști că am mai pescuit încă un suflit cu dorința de a fi admis înstață al lui Hristos și vă rog să-l inscrie și pe el:

Ion N. Apiedu, tot acesa comună cu mine, Gura-Sărăcii, (j. Busu)

Preas cucerinice părinte! Cotind în cărtile dela redacția „Lumina Satelor” m'a inspirat adânc traiul și fericește de a trăi alătura și sub povata Domnului. Am probat să adu și pe alții în oastea Domnului, dar n'au voit să primească zicându cu hohot de răs, că aceia sunt pocăti — așa le spună preotul lor, unit — și că e pocăt (o fi). Eu sunt în comuna mea, deci numai singură ostașe.

Speres că stăpânul nostru Iisus îi va aduce și pe ceilalți pe care i-am chemat — dar încă nu am intrat.

Filipas Agafie a lui Ilie, com. Ilia, jud. Satu-Mare.

Cucerinice părinte! Subsemnată ceteim „Lumina Satelor” de mai mult timp, am văzut totații măcarăce ce se face prin suflările editorilor foii și doream de mult ca să sim și noi alții de ceilalți ostași, dar se vedea că nu sosim încă ciasă, acum însă că am cipărat și mai mulți curaj pentru a asculta vocea ce strigă mereu: „Deschideți ușa înimiei voastre!”. Acum cu ajutorul Duhului sf. deschidem larg ușa înimiei noastre pentru Domnul, și vă rugăm deci, să ne inscrieți și pe noi în „Oastea Domnului”. Așa să ne sjute Dumnezeu!

Zenovia N. Nica, Elena N. Nica, com. Reșeni-Bacău

Din învățările Sfintilor Părinti

ce spune sf. Ioan Gură de aur despre smerenie și trufie.

In legătură cu evanghelia de Duminecă — a Vămașului și Foriseului — dăm alături ceva din învățările sf. Ioan Gură de aur, despre smerenie și trufie.

Smerenia nu stă întru aceea, ca un păcălos să se socotă pe sine cu adevarăt păcălos, ci aceea este smerenie, când cineva se știe pe sine, că a făcut multe și mari fapte bune, și totuși nu cugează înalte despre sine, ci de ce cu Pavel: „Cu nimică pe mine nu mă știu invovat, însă aceasta nu mă îndrepează pe mine” [I. Cor. IV, 4]. Si iarăși: „Hristos Isus a venit în lume, ca să măntuiească pe cei păcăloși, dintre cari cel dintâi sunt eu” [I. Tim. I, 15].

Aceea este smerenie, când cineva cu faptele cele bune ale sale este mai presus de toți, și totuși se înjoișește în lăuntrul său. Iar pentru ca să cunoașteți, căt de bine este, a nu gândi cineva înalte despre sine, încipiui vă două trăsură, care se întrec între sine. Trăgătorii uneia să fie dreptatea cu mândria, iar trăgătorii altuia — păcatul cu smerenia; și vezi vedea că trăsura păcatului învinge pe cea a dreptății; nu pentru că păcatul ar fi având așa de multă putere proprie, ci prin tăria smereniei cei legați cu dânsul. Si trăsura dreptății rămâne în urmă, nu pentru că dreptatea ar fi foarte slabă, ci pentru greutatea și povara mândriei. Adeca precum smerenia prin puterea ei cea însemnată covârșește puterea păcatului și ne ridică până la cer, așa pe de altă parte mândria prin greutatea și povara ei cea mare pune stăpânire pe dreptate și o apasă la pământ.

Si ca să vezi, că un păcălos smerit întrece pe un drept mândru, aduți aminte de fariseul și de vameșul din Evanghelie. „Mulțămesc Tăie, Dumnezeule, că nu sunt ca ceialalți oameni, răpitori, nedrepți, prea curvari, sau ca și acest vameș” [Luc. 18, 11]. O, ce nebunie! Mândria acestui fariseu nu numai

se înălță pe sine mai pe sus de tot neamul omenesc, ci încă într-un chip nebunesc batjocoria pe vameșul, carele sta nu departe de dânsul. Dar acesta ce a făcut? El nu a resplătit ocara cu ocară, nu s'a aprins prin batjocorire, ci a suferit total cu îngăduință. Însă săgeata vrășmașului a fost pentru el leac de vindecare, ocara i-a adus lui slavă, pâră — cunună de cinste.

Astfel de bine este smerenia, astfel de căstig urmează, când cineva nu se turbură de batjocoria și nu se iușește de sumeția altora. Căci noi și dela ceice ne batjocoresc putem să tragem mare folos, precum aceasta să înțâmplă cu vameșul. Adeca, pe când el primia batjocora, s'a desbrăcat de păcate, și după ce a strigat: „milostiv fi mie păcătosului”, el s'a înturnat miluit la casa sa, iară acela nu. Această dată cuvintele au biruit faptele. Fariseul adeca a numărat înaintea lui Dumnezeu dreptatea sa, postul său și plata zeciuililor, dar vameșul a grăit cuvintele smereniei, și păcatele i s-au iertat¹.

Isus Domnul meu.]

Doamne sfinte și îndurătoare
Isus Domnul meu,
Varșări marea Bunătate
Dumnezeul meu,
Peste noi cel umiliște
Isus Domnul meu,
De îspite vă feriți
Dumnezeul meu,
Păcat nu mai săvârșiti
Isus Domnul meu,
Ca să nu fiți osfîndăți
Dumnezeul meu,
La Domnul să alergăm
Isus Domnul meu,
Să în Oaste să intrăm
Dumnezeul meu,
Ostașii Domnului să-i fim
Isus Domnul meu,
Si în veci amici
Dumnezeul meu,
Să luptăm pentru credință
Isus Domnul meu,

Cu-a Domnului Biruință
Dumnezeul meu,
Maica Domnului Prea Sfântă
Isus Domnul meu,
Ne ajută în labindă
Dumnezeul meu,
Ea se roagă pentru noi
Isus Domnul meu,
Și ne scoate din nevoi
Dumnezeul meu,
Hristos Fiul său Iubit
Isus Domnul meu,
Pe cruce să se restinge
Dumnezeul meu,
Și pe noi ne-a mărturit
Isus Domnul meu,
Viață ne-a dăruit
Dumnezeul meu,
Frăților să ne iubim
Isus Domnul meu,
Fiii Domnului să fim
Dumnezeul meu,
Ion B. Napoă, Boteni-Muscel,
ostaș în Oastea Domnului.

¹ O frumoasă poezie ce se roanează și cântă.

Ce poate face o Oaste a Domnului.

Ca un răspuns tuturor criticanilor și nedumeriților cu Oastea Domnului, dăm raportul de mai jos, așa cum ni s'a trimis:

Iubite părinte Trifa! Pe valea Cernei, începuse în ciuda noastră a preoților și învățătorilor, o puternică propagandă sectară, care ne rănea îci coela căte o victimă. Contra-propaganda noastră era asiduă, dar totuși nu stăvilea pe deplin rău, căci exemplele vii ale faptelelor, numai cu numele creștinești, ale multora din drept credincioșii noștri, săreau todeaua în sprințul sectelor.

Simțeam că ne lipsește ceva, ceva fără de care nu puteam învinge. Dumnezeu, care în clipele grele, ne-a trimesă totdeauna săcăpare, ne-a dăruit ideea încărizitoare și salvatoare a „Oastei Domnului”.

Si ca din pământ au răsărit „vitejii lui Isus”, iar faima sectelor să aibă totipetă înținutul la razele cele dintâi ale soarelui.

In puterea Sf. Duh credeam și eu, ca orice bun creștin, dar niciodată nu văzusem puterea și strălucirea. A trebuit să vină ziua de 19 Ianuarie 1930, ca să văd și această minune, când o companie de „stegari ai Dom-

nului” au venit cănând, în satul meu, unde îi aștepta la școală câteva sute de oameni din 5–6 sate. Aci a avut loc manifestarea în toată măreția ei, a ideei Sf. Tale. Am văzut aci oamenii simplii, fără școli înalte, predicând minunat cuvântul plin de adevară, al Sf. Evangheliei. Mi se parea, că văd în ei pe pescari aleși de Domnul acum vre-o 19 secol. Eu cred că numai Duhul sfânt grăie prin gura lor înțelepcunile auzite. Au cuvântat „îndemnuri creștine” pe rând ostașii: Tirlea Nicolae-Cincis, Goghită Ioachi-Cerna, Zlătior Anti-Cerna și un nou și apărător luptător în Domnul, Ene Ioan-Bughea.

Femeile ostașe cu crucile pe piepturi, au cântat coruri religioase, împreună cu d-na Inv. Eliza Enescu.

A încheiat, vrednicul preot Adrian-Botis, în cuvinte înăltătoare, arătând însemnatatea „Oastei Domnului”.

Datorită Sf. Tale am trăit astăzi clipe mari.

Să trăești alesul Domnului, părinte Trifa!

Gheorghe I. Enescu-Bughea, Inv.
Com. Baia Iui-Crai-Toplița,
jud. Hunedoara.

FARISEUL.

Întotdeauna se așeza în strana cea mai văzută, din dreapta altarului. Venea la biserică de vreme, se așeza cu cunenie în strană, își pipăia hainele, privea în jur să vadă ce cred oamenii de el, stătea semet ca prietenul lui din pilda evangelică, cugetând întocmai: „eu, Doamne, în legea și n'o calc niciodată”...

Dacă întârzie puțin și găsia biserică plină, el dădea lumea într-o parte cu asprima, ca și cum ar fi zis: „nu vedeți că trec...”. Iar dacă își găsea locul prinț de altcineva, prietenul nostru îi facea un semn cu degetul, cum de obicei se face la căini: „marș, de-aici!...” Omul pleca smerit, cerându-și iertare...

Elera acela care, totdeauna, cetea cu glas tare „Crezul” și spunea „Tatăl Nostru”.

Când seosea clipa, el se cobora puțin din strană, se încorda și cetea tare, clar și rar.

Glasul însă îl era uscat și neprietenos. „Crezul” cetit de el nu-l urmărea nimănii în soaptă, — căci mai toți rugătorii se mirau atunci cum poate el ceti atât de fără căldură, o rugăciune atât de mare... Cetarea lui făcutea era tot într laudă de sine. După ce îsprăvea, privea din nou în jur, ca și cum ar fi zis: „ați auzit voi ce glas frumos are un om neprihănit?!”...

Bunul Dumnezeu a răbdat cu tărie pe fariseu. L'a lăsat.

Intr-o bună zi însă, hotărâre a fost luată de El, să facă de rușine pe fariseu.

Îată cum s'a petrecut înăptuirea poruncelui Dumnezeu:

La cefirea „Crezului”, trușașul când ajunse la: „Si întru Duhul Sfânt...”, el ceti: „Si întruna sfântă sobornicească... Se opri, rușinat. Cercă să ia din nou, dela Duhul Sfânt, dar mereu bâlbâia: „sobornicească și apostolească...”

Cercă a doua oară, — la fel. Credincioșii din jur începură a-i șopti ca să-l ajute. De ce voia să ia bine, de aceea o greșea mai tare. Așa că dela o vreme, trușașul începu bâlbâi un „Crez” așa de ciudat, încât, cu toate ajutoarele venite din preajmă, cu toată certarea preoților trimisă din altar, nu putu să scoată la capăt. Si ce poate fi, Doamne, mai rușinos decât cădere trufie într-o asemenea stare?...

Pufnind de ciudă, cu ochii holbați și frecându-și mâinile în neșire, fariseul își luă pălăria și dând într-o parte lumea, care surâdea, înveselită, de înțeleapta pedeapsă a lui Dumnezeu, pleca pe ușă fără să mai privească înapoi.

In urma lui, „Crezul” fu spus cu căldură și cu smerenie de un „vameș”, din cetea păcătoșilor, care nu îndrăznește nicăi să privească lumină catapiteazmei...

¹ Acest articol e luat din minunata revistă „Făstăna Darurilor” (despre care am scris de mai multe ori aici la foaie) și e scris de scriitorul I. Lasca Moldovanu, unul din așa de puțini noștri scriitori care și-au pus talantul în slujba Domnului. Articolul e foarte potrivit pentru evanghelia de Duminecă.

Dreapta învățătură de credință și de viață creștină – și rătăcirile vremurilor noastre.

De Arhim. P. Morușca.

Întocmirea lăuntrică a bisericii

Ca și zidirea bisericilor creștini, astfel și întocmirea lor lăuntrică s'a desvoltat pe început, până la starea lor de acum. Întâile case de adunare, de rugăciune ale creștinilor, au fost case particulare: casa Mariei, mama sf. Evangelist Marcu [Fapte 2, 12], casa lui Simon Curelul din Iope [Fapt 10, 6], a lui Gamaliel, în Filipi casa nețuțoarei Lidia, [Fapt 16, 40], în Tesalonic [17, 7], în Corint [18, 7] în Efes, locuința lui Achila și Priscila [5 Cor. 16, 19]... foiosul, în care s'a ținut „cina cea de taină”.

Așa era atunci. După aperearea „Cinei celei de taină”, creștinii nu se puteau aduna la „frângerea pâinii” și la rugăciune în templele iudeo-creștini, ca să nu înjosească Sfintele, înaintea celor necredincioși și să nu fie prigoniți. Iar biserici, ale lor, nu erau îngăduiți să aibă.

Când au început să-și construiască case proprii, pentru rugăciunea obștească și pentru slujbe, adică biserici, ele au fost simple, fără mare deosebire de celelalte case. Dar aveau dela început chiar, înspre răsărit, altă rotundă, ori în 6 colțuri.

Intrarea în biserici era din spate apus. Uneori, la intrare, era un pridvor pe stâlpi [porturi], aici era un vas cu apă, pentru spălarea mâinilor. „Înaintea bisericilor stau vase de apă pentru aceea, ca la rugăciune creștinii să ridice la Dumnezeu mâini curate” zice sf. Ioan Gură de aur. Întâi se intră în tindă bisericii. Aici era vasul pentru botez, aici stau femeile, când veneau la 40 de zile pentru curățire, în tindă se făcea litia, după datina veche, apoi privegherile de noapte și se îndeplinea rânduiala înmormântării.

Din tindă se trecea în naia bisericii. Tindă și naia erau despărțite uneori cu perete altelei numai cu stâlpi. În cele mai multe din bisericile noastre tindă e despărțită și acum, măcar printre un grilaj, sau îngrăditură de scândură, înaltă până la brâu. Locul dintrărie se numește și aici tindă femeilor, avându-și ele locul de stat înspăia bărbăților.

În naia bisericii își au locul bărbății. În vechime, toți credincioșii asistau la sf. slujbă în naia bisericii, bărbății la dreapta, femeile la stânga, iar la mijloc cei mai tineri. În tindă stau numai cei care se pregăteau să primească botezul, apoi cei care făceau păcintă. Păcătoșii mari nu puteau trece nici în tindă măcar ci stau numai în pridvor. Câtă deosebire de vremile noastre. Azi, când se îndură și păcătoșii să

vină la biserică, la Paști, ori Crăciun, se îmbulzesc mai adeșori la locurile cele dintâi, ca să se arate, să fie văzuți în podobătoarelor lor din afară, căci suflători lor e pustiu...

În curând au fost introduse în naia bisericii *strane*, sau scaune, pentru bătrâni și neputincioși, cum le avea și ați, pe lângă peretile din dreapta și stânga. Din multe părți credincioșii cer să se introducă și la noi în biserică *bânci*, cum se pot vedea în bisericile papiste. La noi ortodocșii, este aproape cu neputință acest lucru. Pentru că bisericile noastre, aşa cum sunt întocmite înăuntru, n'ar îngădui cuprinderea locului din mijloc peste tot cu bânci, că prea s'ar strâmtă locul. La noi nu se pot împărtă creștinii la mai multe liturghii în aceiaș zi, cum pot slui catolici de mai multeori, la același altar, în aceiaș zi. Apoi slujba sfintei noastre liturghii cere loc de mișcare liberă pentru îngemunchiere, pentru întoarcere cu față către preot, când cădește toată biserică.

Întrucât însă numărul bătrânilor, și oboselă slujbei mai îndelungate cere sporirea numărului de strane, se poate face și în bisericile noastre mai largi, altă rânduri de strane, lăsând locul liber pe mijlocul bisericii și așezându-le de o parte și de alta, ca să rămână loc și între acestea și stranele de pe lângă păreji. În câteva biserici am văzut acest potrivit lucru, care ajută la neajunsuri, dar nu atinge tradiția bisericii ortodoxe.

Și stranele de pe mijloc ca și cele de la margini astfel trebuie întocmite, ca să stea creștinii cu față către altar și nu în dungă, cum trebuie să se vadă creștinul în stranele multor biserici.

În naia bisericii, înainte spre altar, este *amvonul*. În dreptul ușilor împăratești. E loc mai ridicat, făcut de obicei rotund, din scândură, având 2–3 trepte. De pe amvon se citește, de către diacon, sf. Evangelie și de aici se ține predica, cum și Domnul nostru Isus Hristos predica de pe locuri înalte. Simeon Tealconiceanul zice despre acest loc: „Drept aceea și amvonul stă înaintea ușei mormântului [sf. altar] arătând peatru cea răsturnată de pe ușa mormântului și are înăltime pentru înăltimea predicatorii, căci și îngerul deasupra pietrii a șezut și a predicat înviera Mântuitorului. Drept aceea și pe amvon preoții și diaconi pe îngeri închipuindu-i cîtesc evangeliile”.

În multe biserici amvonul e însemnat numai printre peatră rotundă, sub policandru. În altele amvonul pentru predica e zidit mai înalt, lipit de zidul dinspre

miază-noapte și de aici se ține predica, ca să fie auzită mai bine.

În naia bisericii e *tetrapodul*, tot în față, pe care stă sf. cruce și icoana hramului, sau în Invierii în Dumineci, spre închinare.

Întră naia bisericii și sf. altar e un loc mai ridicat de despărțire. Se numește și *chor*, penitru că aici sunt și stranele cîntăreștilor. La partea dreaptă, îndată lângă naie, lipit de perete, e tronul episcopalui, și tronul penitru rege în orașele capitale. Apoi urmează spre altar scaunele celorlați preoți și clerici, la dreapta ca și în stânga bisericii. În partea aceasta mai ridicată nu stau decât clerici, și cîntărești, pentru ca să rămână loc larg și slabod pentru ieșirea cu sfintele daruri. În bisericile mici, sau la îmbulzeala de zile mari pot înainta bărbății și copiii de

scoală și pe acest loc, dar femeile nu se cuvine. La acest lucru ar trebui să ia aminte mai ales doamnele dela orașe, caru se sfîresc uneori să ia loc la stranele clericilor printre slujitorii sfintei biserici.

Decum au început să se clădescă bisericile în formă de cruce, adică două patru unghiuri lungărețe puse cruci, în brațele ieșite înafară, numite și hore, s'au asezat stranele penitru cîntărești, în amândouă părți, însemnând corurile îngreșită. În naia bisericii mai este analogionul un fel de măsuță, ce se poate purta și pe care se punе sf. Evangelie și Apostolul, la cître.

În față cu naia bisericii se află iconostosul și *altarul*.

Despre aceste în numărul viitor.

(Continuare în numărul viitor).

Din Viețile Sfintilor

ceva din viața sf. mucenie Agatia, a cărei pomenire la 5 Februarie o serbăm.

Pe vremea răucredinciosului împărat Deichie, trăia în insula Sicilia, o fecioară foarte frumoasă, nume Agatia, născută din părinți bogăți, care s'a aprins cu râvna după Hristos Domnul său, căruia s'a făcut mireasă prin curata feciorie trecând cu vedere bogăția cea vremelnică. Iar Chinlian voievodul [ighemonul] Siciliei, auzind de frumusetea și de bogăția acestei sfinte fecioare, fiind cuprins de gând necurat spre dânsa, și cu patimă poftind-o, se gădea cum ar putea să o aibă împreună cu avereia ei; deci, îndată a trimis ostașii să aducă la judecată pe sfânta, ca pe o creștină. Deci, mergând trimisă la sfânta Agatia, i-a rugat să o aștepte puțin, și întrând în camera casei sale, și-a ridicat măinile și s'a rugat cu glas mare: Doamne Isuse Hristoase, cela-ce mi-ai ajutat să port războiu cu diavolul în trupul meu și să-l biruesc cu duril său, ajută-mă să merg acum la al doilea războiu, la care am să-mi pui sufletul meu pentru tine Hristoase. Tu însă diavole, tu te vei bucura de mine, ci mai vârtos singur te vei rușina; căci nădăjduesc întru Hristos Dumnezeul meu că-mi va ajuta mie neputincioasei.

Și ducând-o pe ea ostașii în cetatea Catana, a poruncit voievodul să o aducă în casa unei femei bogate, anume Afrodisia, care avea cinci fiice tinere, căroru le-a porucit, ca cu îngelătoarele sale cuvinte și cu obiceiurile, să-i schimbe mintea ei spre dragostea trupească, și să o îndemne ca să aducă zeilor

jerifă. Ea însă nici voia să privească la acelea, ci zicea: „În stire să vă fie vouă, că mintea și gândul meu este întemeiat pe piatră, și nici odată nu poate să se despartă de dragostea lui Hristos; iar cuvintele voastre cele îngelătoare sunt asemenea ca vântul, iar bucuriile lumești sunt ca ploaia, și îngrozirile voastre ca păraele, care deși vor veni în casa mea, însă nu vor putea să o clădescă: pentru că stă întemeiată pe piatră, care este Hristos Fiul Dumnezeului celui viu”. Acestea grănd, cu părăse de lacrimi își uida pieptul său; căci precum dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa dorea sufletul ei de patimirea pentru Domnul său.